

Året i Energiudvalget 2018

Foreningen af
Rådgivende Ingeniører
FRI

Introduktion

Formålet med denne publikation er at skabe et samlet **overblik over de mange aktiviteter, der finder sted i regi af FRI's udvalg – her Energiudvalget**. Der er udarbejdet tilsvarende for FRI's øvrige ekspertudvalg Byggeri, Infrastruktur samt Miljø og klima og tre tværgående forretningsudvalg Aftale, Internationalt marked og FRI|Young Professionals.

Rapporten skal ses som et **supplement til de overordnede mærkesager**, FRI har arbejdet med i 2018, som en direkte følge af Strategi 2021. Strategi 2021 blev lanceret ved generalforsamlingen i marts 2018, og med en justeret vision står formålet med FRI skarpt: ”FRI skaber værdi for *alle* medlemsvirksomheder”. Vejen til at skabe værdi sker gennem fire platforme:

- Platform for identitet og stolthed
- Platform for indflydelse
- Platform for netværk
- Platform for service

Disse fire platforme har sat den overordnede retning for arbejdet i FRI. For hvert enkelt udvalg har prioriteringen været forskellig, men strategiens aftryk har været tydeligt.

En række emner har været forankret på tværs af udvalgene, i FRI's bestyrelse eller direkte i FRI's sekretariat. Det gælder bl.a. de aktiviteter, der udspringer af arbejdet omkring Teknologipagten, som FRI var med til at lancere samt Engineer the Future, i forhold til rekruttering. Det gælder arbejdet omkring de forskellige scenarieprojekter for hhv Forsyning, Byggeri og Mobilitet. Det gælder arbejdet omkring koordinering af udbuds- og aftalevilkår på tværs af faglige udvalg og sektorer. Det gælder arbejdet omkring de større politiske dagsordner, f.eks. Energiforliget fra sommeren 2018 eller det igangværende arbejde omkring regeringens klimaudspil. Og særligt gælder det tiltagene omkring medlemsservice bl.a. kurser, lønstatistik, medlemsinformation og analyser og tiltagene omkring netværk bl.a. de nye CEO Sounding boards og HR-netværk.

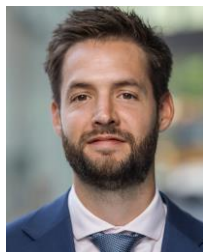
God læselyst

/Henrik Garver
Adm. Direktør i FRI

Vil du vide mere om energi og forsyning så kontakt:

Udvalgssekretær
Majbritt Juul
Email: mj@fri-net.dk
Tlf. 35 25 37 46

2. udvalgssekretær
Jakob Dorph Broager
Email: jdb@fri-net.dk
Tlf. 35 25 37 45

Overblik – de vigtigste aktiviteter

Ny energiaftale

Formålet med mærkesagen var ikke, at FRI skulle udarbejde et detaljeret forslag til en kommende energiaftale. Ud fra et politisk neutralt grundlag og med rådgivende ingeniørers faglige viden og indsigt i energisektoren er der blevet udarbejdet et længere notat med anbefalinger til en ny energiaftale for Danmark. Notatet blev optil forhandlingerne fremsendt til de politiske ordførere uanset partifarve.

Forsyningsscenarier 2035

Rapporten om forsyningsstrategien og den af bestyrelsen vedtagne FRI-anbefaling til vision for forsyningssektoren har givet sekretariatet mulighed for afholdelse af møder med organisationer og beslutningstagere.

Frem til foråret var der en klar forventning om, at regeringen ønskede at drøfte en samlet forsyningsstrategi med Folketingets øvrige partier. En nedsat gruppe forberedte input til en sådan. I stedet for en samlet strategi er der indgået løbende enkeltstående stemmeaftaler.

Energisparerådet

Den nye formand for udvalget VP Claus Bugge Garn, Rockwool International, har understøttet bl.a. FRI's ønske om et mere aktivt råd til rådgivning af ministeren. Formanden har derfor, siden sin tiltrædelse, nedsat arbejdsgrupper, som udarbejder ministeranbefalinger, som skal godkendes af rådet. FRI har deltaget aktivt i rådet og dennes arbejdsgrupper for at påvirke anbefalingerne og aktørerne inden for energiområdet.

Energiselskabernes Energispareindsats

FRI har, sammen med allierede i en række andre brancheorganisationer, arbejdet for, at ordningen gentænkes og administrationen flyttes fra energiselskaberne til én fælles enhed i statslig regi. Med energiaftalen er det besluttet, at administrationen af ordningen efter 2020 flyttes til en statslig enhed, og at finansieringen sker via finansloven. FRI er inviteret til møder i Energistyrelsen om, hvordan den fremtidige indsats skal praktiseres.

Øvrige emner

- Bygninger er den del af det samlede energisystem - Energibesparelser og udbygning af VE skal derfor samtænkes. FRI har arbejdet for at både bygge- og energibranchen har dette som en grundlæggende holdning til det fremtidige energisystem. FRI har bl.a. været med til at rykke hele Renovering på Dagsordenen og anbefalinger på energiområdet generelt
- Implementering af ændringer i Bygningsdirektivet - FRI arbejder for, at Bygningsreglementet ligestiller energiforsyningen af bygningen, uanset om den produceres på matrikel eller udenfor.
- Kommentering af høringer
- Afklaring af Energiudvalgets fremtidige arbejde

Indholdsfortegnelse

Energiudvalgets formål.....	5
Året 2018 og planer for 2019.....	5
Generelt.....	5
Fokusområderne for 2018/19.....	6
Møder i Energiudvalget	6
Gæsteoplæg på Energiudvalgets møder.....	6
Ny energiaftale.....	6
Forsyningsscenarier 2035	7
Energisparerådet	8
Energiselskabernes Energispareindsats (ESO)	8
Øvrige emner, som skal fremhæves.....	9
Renovering på Dagsordenen og anbefalinger på energiområdet	9
Implementering af ændringer i Bygningsdirektivet.....	9
Høringer	9

Energiudvalgets aktiviteter

Energiudvalgets formål

Udvalget varetager FRI's indsats inden for energirelaterede spørgsmål, hvor det er hensigtsmæssigt for medlemsvirksomhederne at agere som en branche.

Kernen for udvalgets arbejde er energipolitik og sammentænkning af energisektoren.

Udvalgets aktiviteter skal bidrage til at bedre vilkårene for FRI's medlemmer og til at understøtte rådgivernes omdømme.

Året 2018 og planer for 2019

Generelt

I stedet for 2017 blev 2018 yderst interessant på det energipolitiske område. Regeringens længe ventede forslag til ny energiaftale for perioden efter 2020 blev offentliggjort den 26. april 2018. Derudover var der en klar forventning om, at Regeringen ønskede en samlet forsyningsstrategi for Danmark med opbakning i Folketinget. Dette blev imidlertid til en række stemmeaftaler i stedet. På EU-niveau har der endvidere været en række emner i forbindelse med de endelige forhandlinger af EU's forslag til nye direktiver og ændringer af de nuværende direktiver inden for energiområdet – den såkaldte ”Vinterpakke”. Alle er initiativer, som vil påvirke rådgivernes arbejde på energiområdet.

Arbejdet med mange af opgaverne, afledt af ovenstående, er foregået i sekretariatet med ad hoc-bistand fra repræsentanter fra Energiudvalgets virksomheder. Dog valgte udvalget at nedsætte arbejdsgrupper inden for følgende fokusområder:

- Ny energiaftale
- Opfølgning på rapporten Forsyningsscenarier 2035
- Energiselskabernes Energispareindsats og Energisparerådet

Året 2018 i Energiudvalget har endvidere været præget af stor udskiftning af udvalgsmedlemmer og ny formand. Derfor har udvalget valgt at bruge en stor del af sine møder til at drøfte udvalgets arbejde – et arbejde, som har været præget af yderst forskellige syn på fremtiden for de forskellige energiformer. Derudover har der været en grundig drøftelse af de faglige områder, som udvalget fremadrettet mener er omfattet af udvalgets arbejde under hensyntagen til det af bestyrelsen godkendte kommissorium for udvalget. Dette har resulteret i, at fremtidige fokusområder vil være på et mere tværgående niveau. FRI's holdning til andre forhold inden for energiområdet vil blive afstemt med de medlemsvirksomheder, som har stor interesse for emnet, under hensyntagen til de overordnede tværgående holdninger.

Fokusområderne for 2018/19

- Energiaftale / Planlægning af et optimalt energisystem (mål, strategi, incitamenter og barrierer)
- Samfundsmæssige beregninger – hvordan kan miljøet og naturen (generelt verdensmål) indregnes i beslutningsgrundlag

Øvrige fagområder i en ikke-prioriteret rækkefølge:

1. Elforsyning
2. Fjernvarme/fjernkøling/biomasse/termisk kraftvarme
3. Gasforsyning/Biogas/Naturgas (herunder skifergas)
4. Offshore olie/gas
5. VE (Vindmøller, solceller, bølgekraft, geotermi)
6. Afgifter
7. Dataopsamling/SmartGrid
8. Energieffektivitet, herunder Energispareindsatsen
9. Forskning og udvikling
10. Integreret energisystem - energilagring og tværgående samspil
11. Internationalt
(forbindelser til udlandet, EU-direktiver, Energiunion osv.)
12. IT-sikkerhed hos forsyningsselskaberne
13. Samfundsmæssige beregninger
14. Strategisk energiplanlægning

Møder i Energiudvalget

Der var planlagt fem møder i 2018, men det endelige antal blev fire på grund af, at udpegningen af formand tog længere tid end forventet. Sidste møde afholdes i november.

Gæsteoplæg på Energiudvalgets møder

- Troels Ranis, Branchedirektør DI Energi
- Ulla Sassarsson, FRI Sekretariatet (AB- og ABR-forhandlinger)
- Henrik Andersen, Energi-, Klima- og Forsyningsministeriet (november 2018)

Ny energiaftale

Formålet med mærkesagen var ikke, at FRI skulle udarbejde et detaljeret forslag til en kommende energiaftale. FRI skulle derimod være synlig over for politikerne og myndighederne som uafhængige og videnbaserede rådgivere.

Før regeringens udspil den 26. april, var udvalgets arbejde fokuseret på opfølgning på rapporten om forsyningsscenarier 2035 og samarbejder med andre organisationer om indspil til politiske ordførere vedrørende energiaftalen. Der var særligt fokus på energibesparelser/-effektivitet i systemet. Bygninger betragtes af Energiudvalget som en del af systemet, men behandles nærmere under afsnittet om Byggeriudvalget, med tæt koordinering med Energiudvalget.

Efter regeringen offentliggjorde sit forslag til en energiaftale, nedsatte Energiudvalget en hurtigt arbejdende arbejdsgruppe. Gruppen bestod af Ask

Brüel, Sweco (medlem af Energiudvalget); Niels Bahnsen, NIRAS, Jacob Nymann Rud, COWI samt Pernille Overbye og John Flørning, Rambøll

Ud fra et politisk neutralt grundlag skulle gruppen komme med anbefalinger, som baserede sig på de rådgivende ingeniørers faglige viden og indsigt i energisektoren. Arbejdet resulterede i et længere notat med anbefalinger, som blev fremsendt til de politiske ordførere.

Den endelige Energiaftale blev umiddelbart indgået på et meget overordnet niveau, men til gengæld var alle Folketingets partier en del af aftalen. Det betyder, at der i implementeringen er et stort råderum.

Mange af FRI's overordnede anbefalinger kan genkendes i aftalen. Begrundelserne og forslag på et mere detaljeret niveau vil blive anvendt i det pågående arbejde med implementering af Energiaftalen. Dette er senest sket i forbindelse med en høring af et lovforslag om forbrugerbindinger i fjernvarmen.

Forsyningsscenarier 2035

Der er afholdt møder med:

- Organisationer inden for forsyningssektoren for at skabe alliancer.
- Myndigheder, som udarbejder oplæg til regeringen om forsyningsstrategien og energiaftalen.
- Politiske ordførere.

For at understøtte sekretariatets interessevaretagelse inden for forsyningsområdet nedsatte Miljø- & Klimaudvalget og Energiudvalget en tværfaglig arbejdsgruppe med deltagelse af: Jens Brandt Bering, NIRAS; Johanne Wibroe, SWECO; Lars Grue Jensen, COWI; Henrik Søgård Olsen og John Flørning, Rambøll.

Rapporten om forsyningsstrategien og den af bestyrelsen vedtagne FRI-anbefaling til vision for forsyningssektoren har givet sekretariatet mulighed for afholdelse af

Frem til foråret var der en klar forventning om, at regeringen ønskede at drøfte en samlet forsyningsstrategi med Folketingets øvrige partier, og derfor var gruppens fokus på et indspil til en samlet forskningsstrategi. Dette skete imidlertid ikke. – Energi-, Klima- og Forsyningsministeriet kunne oplyse, at regeringen i stedet for en samlet strategi løbende lavede enkeltstående stemmeaftaler. Det er ministeriets opfattelse, at de ønskede stemmeaftaler, sammen med den endelige Energiaftale, afløser en samlet forsyningsstrategi. Dette er ikke umiddelbart arbejdsgruppens holdning.

Arbejdet i arbejdsgruppen blev indstillet i forbindelse med FRI's arbejde med anbefalinger til Energiaftalen efter 2020.

Arbejdsgruppen skal vurdere, hvorvidt arbejdet i gruppen skal fortsætte for at påvirke eventuelt kommende og måske forventede stemmeaftaler og/eller lovgivning inden for forsyningsområdet på tværs.

Energisparerådet

Energiudvalget har nedsat en arbejdsgruppe bestående af Niels Bahnsen, NIRAS og Christian Mou, COWI.

Arbejdsgruppen har to formål: Dels at fungere som sparringsgruppe for Niels Bahnsen, som er FRI's repræsentant i Energisparerådet, og dels at være aktiv medspiller i debatten om håndtering af de 1,5 mia. kr., som opkræves af energiselskaberne som følge af energispareordningen.

I 2010 nedsatte ministeren det uafhængige, rådgivende Energispareråd. Energisparerådet skal rådgive energi-, forsynings- og klimaministeren og Energi styrelsen i forbindelse med tilrettelæggelsen og gennemførelsen af den samlede besparelsesindsats. Herunder skal rådet medvirke til en optimal koordinering af Energispareindsatsen i Danmark. FRI er repræsenteret i dette råd ved Niels Bahnsen, NIRAS, indtil 30. september 2019. Majbritt Juul, FRI, er suppleant.

Den nye formand for udvalget VP Claus Bugge Garn, Rockwool International, har understøttet bl.a. FRI's ønske om et mere aktivt råd til rådgivning af ministeren. Formanden har derfor siden sin tiltrædelse nedsat arbejdsgrupper, som udarbejder ministeranbefalinger, der skal godkendes af rådet.

FRI har deltaget aktivt i rådet og i rådets arbejdsgrupper for at påvirke anbefalingerne og aktørerne inden for energiområdet.

I 2018 har FRI deltaget/deltager FRI i arbejdsgrupper om anbefalinger til ministeren om (i) implementering af EU's ændringer af bygningsdirektivet i dansk ret, (ii) indspil til energieffektiviseringer i den kommende Energiaftale, (iii) behov for standardiserede data i energisektoren på tværs af værdikæden, (iv) fremme af lavtemperatur i fjernvarmen og (v) organisering af en ny energispareordning efter 2020. Arbejdsgrupperne består blandt andet af repræsentanter fra DI, Dansk Byggeri, Dansk Energi, Dansk Fjernvarme, KL og Teqnik med Energistyrelsen som observatør.

Energiselskabernes Energispareindsats (ESO)

Den danske nationale energispareordning pålægger årligt danske husholdninger og virksomheder en udgift på mere end 1,5 mia. kr. Energispareordningen blev indført for ti år siden og er afledt af EUs energieffektivitetsdirektiv, som bl.a. pålægger medlemslandene at spare 1,5 % af energien i slutforbruget. Ordningen fungerer i praksis ved, at virksomheder og privatpersoner kan få tilskud til energibesparende tiltag – et tilskud, som finansieres 100 % af forbrugerne via energiregningen.

FRI har sammen med allierede i en række andre brancheorganisationer arbejdet for, at ordningen gentænkes og administrationen flyttes fra energiselskaberne til én fælles enhed i statslig regi.

Med energiaftalen er det besluttet, at administrationen af ordningen efter 2020 flyttes til en statslig enhed, og at finansieringen sker via finansloven. Der er afsat 200 mio. kr. til bygninger og 300 mio. kr. til erhverv, hvor minimum 50 % skal være besparelser i procesenergi. Der skal være tale om en markedsbaseret ordning.

FRI er inviteret til møder i Energistyrelsen om, hvordan den fremtidige indsats skal praktiseres.

Øvrige emner, som skal fremhæves

Renovering på Dagsordenen og anbefalinger på energiområdet

Renovering på Dagsordenen (RpD) er et samarbejde mellem flere af bygge-riets parter i hele værdikæden.

I forhold til energiområdet, deltager FRI i en arbejdsgruppe i samarbejdet. FRI arbejder for en nuanceret holdning til energibesparelser, således at energibesparelser i bygninger skal vurderes i forhold til det samlede energisystem, herunder udvidelser af VE-kilder.

Implementering af ændringer i Bygningsdirektivet

EU har godkendt ændringer af Bygningsdirektivet, som skal være implementeret i national lovgivning senest i 2020. Som følge af ændringerne skal Byg-ge-loven og BR ændres på områder, som har relation til energi i bygninger. FRI arbejder for, at Bygningsreglementet ligestiller energiforsyningen af bygningen, uanset om den produceres på matrikel eller udenfor.

Høringer

Alle høringer, som sendes til FRI om emner inden for energiområdet, sendes til Energiudvalget. Såfremt udvalget har bemærkninger, samles og fremsendes hørings svar fra FRI via udvalgssekretæren.